

Monitoronderzoek Transitie (Montra)

Onderzoek naar transities van opvang en beschermd wonen naar zelfstandig wonen

De Impuls Werkplaats onderzoekt de transitie van dakloze mensen in de opvang (nachtopvang en woonvoorzieningen) en bewoners van instellingen voor beschermd wonen naar (begeleid) zelfstandig wonen¹ in de wijk. Afgekort noemen we dit onderzoek 'Montra'. We onderzoeken de impact van de transitie naar zelfstandig wonen op het herstel van mensen, welke ondersteuning zij tijdens en na deze transitie krijgen en of die ondersteuning tegemoet komt aan hun behoeften en bijdraagt aan hun herstel. Ook gaan we na onder welke condities de transitie naar de wijk verloopt. De resultaten uit dit onderzoek dragen bij aan een betere wetenschappelijke onderbouwing en versterking van het uitvoeren van de transitieopgave. Daarnaast kunnen organisaties binnen en buiten de Impuls Werkplaats de resultaten gebruiken voor het versterken van herstelondersteunende zorg voor mensen die weer (begeleid) zelfstandig gaan wonen. Hieronder lichten we de onderdelen van het onderzoek toe en wat deelname voor uw organisatie aan dit onderzoek betekent.

Wij zoeken nog organisaties die aan dit onderzoek mee willen doen.

Als uw organisatie mee wil doen, dan horen wij dat graag! U kunt hiervoor contact opnemen met Sara Al Shamma (T: 024-3614365; E: Sara.AlShamma@radboudumc.nl).

Meerdere perspectieven en een mix van methoden

De transitieopgave onderzoeken we vanuit diverse perspectieven: die van de mensen zelf, personen uit hun leefomgeving (zoals familie, vrienden, burens), professionals, ervaringsdeskundigen, en ook zorgmanagers, gemeenteambtenaren en bestuurders. Het onderzoek doen we met een mix van kwalitatieve methoden (o.a. diepte-interviews, groepsgesprekken) en kwantitatieve methoden (gestructureerde interviews). Hierna volgt een overzicht van de onderdelen van het onderzoek en wat die voor deelname van uw organisatie betekenen.

---

¹ Wij hebben (begeleid) zelfstandig wonen gedefinieerd als:

- permanent zelfstandig wonen in een huurhuis met een eigen huurovereenkomst of een koophuis;
- permanent/langdurig inwonen bij partner, familie of vrienden;
- zelfstandig wonen met een (huur)contract met een zorginstelling, waarbij na een bepaalde periode een reguliere huurovereenkomst met de cliënt wordt gesloten (zogenaamd 'omklapcontract').

1 Cohortonderzoek

In een **cohortonderzoek** gaan we een groep van 200 uitstromers een jaar lang volgen. De focus van dit onderzoek ligt op het beschrijven en bepalen van:

- De populatie uitstromers en hierin voorkomende subgroepen met hun risicoprofiel;
- Herstel van deelnemers na de transitie en voorspellers van herstel;
- Transitie in huisvesting van de deelnemers en voorspellers van stabiele huisvesting.

De deelnemers van dit cohortonderzoek interviewen we persoonlijk rond het transitiemoment. Dit noemen we de nulmeting. Zes maanden na deze nulmeting doen wij een telefonisch interview met de deelnemers en weer 6 maanden later (d.w.z. 12 maanden na de transitie) is er nog een persoonlijk interview. Vanaf september 2020 begint het werven van deelnemers. De laatste interviews zijn gepland in mei 2022.

*Deelname van uw organisatie houdt in dat u ongeveer **30 mensen die uitstromen** naar (begeleid) zelfstandig wonen. U faciliteert het onderzoek door bijvoorbeeld cliënten te informeren en te helpen bij het maken van de interviewafspraken. U houdt bij voorkeur ook bij hoeveel cliënten zijn benaderd. Als een cliënt niet mee wil doen, dan geeft u aan wat de reden hiervoor is (met toestemming van de cliënt). Dit is nodig om zicht te krijgen op de groep die niet wil meedoen met het onderzoek en om te onderzoeken of die groep afwijkt van de groep die meedoet.*

2 Diepte-interviews met uitstromers en met betrokkenen in de leefomgeving

Met ongeveer 25 uitstromers houden wij **diepte-interviews**. De focus van deze interviews ligt op de uitdagingen waarmee zij tijdens en na de transitie worden geconfronteerd, hoe zij zich hierbij staande houden, en in het bijzonder op de ervaren impact van de transitie naar zelfstandig wonen op hun herstel. Ook onderzoeken we het proces van herstel na transitie en de hierin door hen ervaren belemmerende en bevorderende factoren. In dit onderdeel staan vooral de verhalen van de mensen centraal. Ook als mensen 'uitvallen' – terugkeren naar beschermd wonen, dakloos raken of een ander pad gaan – blijven we hen volgen om ook goed zicht op deze groep te krijgen. We interviewen de mensen op twee momenten: 6 en 18 maanden na de transitie. Bij het laatste interview voor het cohortonderzoek, 12 maanden na de transitie, stellen we hen een aantal extra vragen. Van deze 25 mensen vragen wij 8 personen toestemming om op twee momenten (6 en 18 maanden na de transitie) **telefonische interviews te houden met 3 personen uit hun leefomgeving**. Deze personen vragen wij naar hun perspectief op de kracht van het netwerk van de mensen na transitie en de inclusie van de mensen. De diepte-interviews met cliënten en personen uit hun leefomgeving starten vanaf maart 2021. De laatste diepte-interviews vinden in juni 2022 plaats.

Voor deelname aan dit onderdeel hoeft u als organisatie niets extra's te doen.

3 Groepsgesprekken met betrokkenen in de praktijk

We houden **drie groepsgesprekken: één met mensen die zelf een transitie meemaakten, één met informele ondersteuners en één met de professionele werkers en ervaringsdeskundigen**. Deze gesprekken focussen zich op:

- De hulp bij en na transitie (soorten hulp, frequentie, intensiteit) en de werkzame mechanismen hiervan;
- De continuïteit van zorg na transitie en wie en wat daarbij een rol speelt;
- De vakbekwaamheid van betrokken professionals en ervaringsdeskundigen en de mate waarin zij door training en coaching worden gefaciliteerd;
- De ervaren baat van de ontvangen hulp.

Voorafgaand aan deze groepsgesprekken vullen alle betrokken werkers en ervaringsdeskundigen een **korte vragenlijst** in over de transitie en over hun vakbekwaamheid bij de ondersteuning van mensen in

hun transitie; de resultaten hiervan zijn input voor de groepsgesprekken. De groepsgesprekken worden gehouden in mei en juni 2021. De vragenlijst wordt in maart en april 2021 uitgezet.

De deelnemers aan de groepsgesprekken werven we zoveel mogelijk zelf, mogelijk vragen we om assistentie bij het benaderen van deze mensen.

4 Interviews met sleutelfiguren management en/of beleid

We houden ook **telefonische interviews met sleutelfiguren** die op beleidsniveau betrokken zijn bij de transitie en/of bij de vertaling van het beleid in werkprocessen en uitvoering, zoals zorgmanagers, gemeenteambtenaren, wethouders, bestuurders van bijvoorbeeld zorgorganisaties en woningcorporaties. Tijdens deze interview ligt de focus op de noodzakelijke condities bij organisaties en gemeente voor een verantwoorde transitie. De focus van deze telefonische interviews ligt op condities bij organisaties en gemeenten voor een verantwoorde transitie (zie advies Toekomst Beschermd wonen). De telefonische interviews gebeuren op 2 momenten, met een tussenpoos van 1 jaar, om na te gaan of de sleutelfiguren veranderingen in deze condities waarnemen. In april en mei 2021 benaderen we deze sleutelfiguren voor de eerste serie interviews. De tweede serie interviews vindt in april en mei 2022 plaats.

Deelname houdt in dat uw organisatie inzicht geeft in belangrijke spelers bij de transitieopgave en steun om met hen in contact te komen.

Contactpersonen

Sara Al Shamma, MSc, dr. Linda van den Dries en dr. Renée de Vet voeren dit onderzoek uit. Eindverantwoordelijke is prof. dr. Judith Wolf. Voor vragen kunt u contact opnemen met Sara Al Shamma: telefoonnummer 024-3614365, e-mailadres: Sara.AlShamma@radboudumc.nl.